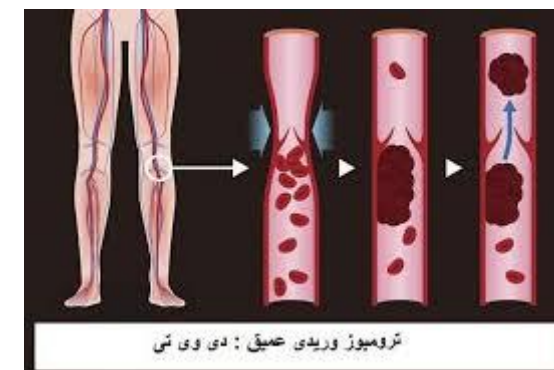

رابط آموزشی اورژانس: سحر احمدپور

سوپروایزر آموزش سلامت:

میناملاشیخی

SE H-ED-PA-047-01

1404

لخته شدن خون در رگهای عمقی (ترومبوز فلیبیت عمقی) هرگاه بدون علت دچار درد ناگهانی در ساق پا شده و اگر درد به مرور رفع نشده و بلکه کم کم ورم پاهم اضافه شد ممکن است دچار لخته شدن خون در سیاهرگهای عمقی (deepveinthrombosis) شده اید که به اختصار DVT گفته میشود. بیماری مهمی است و باید سریعاً به پزشک مراجعه شود. شایعترین محل لخته شدن خون، وریدهای عمقی ساق است. البته بدنبال لخته شدن خون در وریدهای ساق ممکن است در وریدهای ران و لگن هم لخته تشکیل شود. لخته باعث انسداد در مسیر جریان خون میگردد. لخته یا ترومبوز خون در وریدهای عمقی ساق موجب درد تورم عضلات پشت ساق میشود. در لمس متوجه گرم بودن عضلات پشت ساق میشویم. لخته میتواند در وریدهای دست، شکم و یا هر جای دیگر بدن ایجاد شود.

چگونه از خود عزیزان مان در مقابل DVT محافظت کنیم؟

در موارد ذیل از پزشکتان در مورد خطر احتمال DVT ونحوه پیشگیری از آن سوال کنید: اگر دچار ضربه شدید مانند تصادف شدید. اگر به هر علتی باید استراحت و بی تحرکی طولانی داشته باشید مانند شکستگی و در رفتگی بیماری بعد از عمل جراحی و... قبل از مصرف قرصهای پیشگیری از بارداری (حتی اگر برای یک دوره باشد) بارداری قبل از اقدام به بارداری اگر استراحت تجویز شود بلافاصله پس از ایمن (عادی یا سزارین) تا یک ماه بعد اگر قصد مسافرت طولانی خصوصاً سفر هوایی بیش از چهار ساعت داشته باشید. فعال بودن به افزایش جریان خونی شما بسیار کمک می کند. ورزش هایی مثل پیاده روی، عضلات ساق پای شما را تقویت کرده و باعث افزایش جریان خون و جلوگیری از تشکیل لخته خونی میشود

ریسک ابتلا به DVT در چه کسانی بیشتر است؟

- بیماران قلبی
- افراد مسن
- خانمهای باردار
- مصرف قرصهای پیش گیری از بارداری
- بیماران مبتلا به سرطان
- کسانی که اخیراً تحت عمل جراحی قرار گرفته اند
- کسانی که اخیراً دچار ضربه یا تصادف شده اند
- دودکش ها (افراد سیگاری)
- افراد چاق
- سابقه خانوادگی DVT در نزدیکان
- فردی که که قبلاً سابقه DVT دارد
- بی حرکتی طولانی مدت.

لخته شدن خون در رگهای عمقی پا چه خطری دارد؟

خطر آنی و اورژانس در لخته وریدی احتمال حرکت لخته همراه با جریان خون به سمت قلب و پس از آن به ریه و ایجاد بیماری خطرناکی به نام آمبولی ریه است لذا تشخیص و درمان به موقع در DVT اهمیت حیاتی دارد. بیماری که دچار DVT شده در صورت مشاهده علائم ذیل بایستی

سریعا پزشك خود را در جریان بگذارد:

1. تنگي نفس كه ممكن است ناگهاني و يا تدريجي عارض شود.

2-درد سينه

3.ضعف و تعريق شديد

4. خلط خوني.

اين علائم احتمال آمبولي ريه را مطرح ميكند. مهمترين راه مبارزه با اين عارضه اينست كه ازبر وزن پيشگيري كنيم. در طولاني مدت DVT ميتواند به علت اختلال مسير عبور خون و اختلال در عملکرد وریدها باعث مجموعه اي از عالم بصورت ورم، درد و تغيير رنگ پوست به رنگ قهوه اي تيره و نهايتا ايجاد زخم هاي پوستي شود. به اين مجموعه علائم سندوم پس از لخته PTS ميگویند.

تشخيص لخته خون در رگهاي عمقي پا؟

رايج ترين روش تشخيصي سونوگرافي داپلر رنگي است.

درمان لخته خون در رگهاي عمقي پا؟

بسته به وضعيت عمومي بیمار ممكن است درمان سرپايي بوده ويا اينكه نياز به بستري در بیمارستان باشد. درمان شامل دارو هاي تزريقي و خوراكي پوشيندن جوراب طبي و راه رفتن و پياده روي زودهنگام (بانظر پزشك) است. موقع استراحت بايد پاي بیمار بالاتر از سطح بدن قرار گيرد. در موارد پيشرفته بيماري از روشهاي درمانی پيچيده تر استفاده مي شود.

درمان دارويي: دارو هاي ضدلخته اساس درمان

راتشكيل ميدهد. دارو هاي تزريقي شامل هپارين و انوكساپارين و داروي خوراكي وارفارين است. دارو درماني در DVT حداقل 3 تا 6 ماه طول مي كشد و درموارد ي ممكن است نياز به مصرف دارو براي مدت طولاني تر باشد. مهمترين عارضه جانبي اين دارو ها خونريزي است كه بيمار به محض مشاهده علائمی مانند كبودي پوست، خونريزي غير عادي و مشابه آن بايستي هر چه سريعتر به پزشك مراجعه كند.

درموارد ي كه دچار DVT شده و تحت درمان با دارو هاي ضدلخته است:

1. قطع دارو فقط بانظر پزشك معالج است.

2-آزمایشات درخواست شده به موقع انجام و به اطلاع پزشك برسد.

3. به محض مشاهده علائم مشكوك به خونريزي دارو رانخورده و بلافاصله به اورژانس بیمارستان مراجع كنيد.

4. در صورت ايجاد سردرد شديد غير عادي و يا اختلال هوشياري بیمار رابه اورژانس بیمارستان انتقال دهيد.

جوراب طبي: جوراب طبي كه بر اساس اندازه گيري وسايز پاي بیمار تجويز تجويز ميشود از مهمترين ارکان درمان است و توصيه مي شود به مدت دوسال پوشيده شود.

عوامل موثر در ايجاد ترومبوفليت:

1. بي تحركي پس از جراحي، آسب هاي اخيري كه به بدن وارد شده است و يا نشستن طولاني

2. بارداري و يا زايمان

3 -قرصهاي ضدبارداري خوراكي يا درمان با استروژن

4. سرطان.

سكته و يا ساير بيماري هايي كه سبب بي تحركي ميشوند

6. تاريخچه خانوادگي وجود اختلالات انعقادي

7-وجود كاتتر دروريد مركزي (براي تزريق دارو يا دياليز).

تشخيص:

علاوه بر علائم و معاينه توسط پزشك ممكن است درخواست انجام آزموني براي ارزيابي ترومبوفليت سطحي و يا آزمون هاي خاص براي تشخيص ترومبوز وریدهاي عمقي ضروري گردد. اين آزمون ها شامل سونوگرافي داپلر (استفاده از امواج صوتي براي مشاهده لخته خون در ورید) سي تی اسكن و يا MRI براي مشاهده عروق خوني، آزمايش خون و يا سونوگرافي (استفاده از تزريق ماده حاجب براي مشاهده رگها) است.

درمان:

درمان ترومبوفليت وریدهاي سطحي معمولا شامل بالا بردن پاها، استفاده از كمپرس آب گرم روي محل و درمان هاي دارويي براي كاهش درد و التهاب است. استفاده از جوراب هاي بلندوكشي به كاهش تورم كمك ميكند. درمان ترومبوز وریدهاي عمقي DVT شامل استراحت و بالا آوردن اندام مبتلا و نيز استفاده از درمان ضدانعقاد (رقيق كننده هاي خون) مانند هپارين تزريقي و وارفارين خوراكي به مدت طولاني است.